

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань освіти, науки та інновацій

02 травня 2024 року

Засідання веде Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, бачу, що максимально вже всі підключилися, отже, можемо розпочинати засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради України. Шановні колеги, сьогодні в порядку денному три питання.

Перше. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам додаткових пропозицій народних депутатів України – членів комітету (на заміну рішення комітету від 19 квітня).

Друге. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам (друге читання). І третє – "Різне".

Шановні колеги, чи є доповнення, зауваження пропозиції до порядку денного? Якщо немає, то прошу проголосувати за порядок денний. Хто – за, прошу голосувати.

Так... 8. Хтось – утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги, рішення прийнято.

Отже, переходимо до пункту 1 порядку денного: про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону (реєстраційний номер 10399) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів комітету (на заміну рішення комітету від 19 квітня 2024 року. Доповідачем є голова комітету.

Шановні колеги, ми після опрацювання нашої таблиці до другого читання отримали зауваження певні Головного юридичного управління, знову передивились закон у зв'язку з цим. Вирішили через те, що він не потрапив у той момент до зали Верховної Ради на розгляд у пленарні дні, то в нас був певний час для того, щоб максимально врахувати ті зауваження, які висловили нам юристи.

У вас в усіх ці проекти наших змін на врахування зауважень юристів роздані. Ми ще вирішили всі разом, що ми трішечки... не трішечки, максимально спростимо 44 статтю, в яку вносили зміни, які стосуються умов прийому. І по суті, залишити там тільки те, що нам потрібно для впровадження державних грантів і оту норму, пам'ятаєте, для мистецьких закладів 70 на 30. В принципі, все інше ми вирішили не змінювати, бо були зауваження багатьох, багато зауважень юридичного управління саме до цієї статті. І поговоривши з Міністерством освіти і науки нашою робочою групою, ми дійшли висновку, що зараз це, прямо зараз для нашого законопроекту не є таким критичним. Все, що є критичним, ми внесли туди додатковими правками і пропозиціями комітетськими.

Отже, шановні колеги, я не знаю, чи всі встигли подивитись. Чи є в когось зауваження, пропозиції, застереження до тих правок, які ми переробили, комітетські? Якщо є, задавайте питання, ми з секретаріатом спробуємо на них відповісти. Чи можемо одразу перейти до голосування і затвердження?

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, у мене питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Колеги, вітаю всіх ще раз. Я правильно розумію, що по порядку денному ми зараз не обговорюємо нічого, ми просто обговорюємо той кінцевий варіант таблички, який у нас є, і вже голосуємо за закон. Да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Якщо потрібно обговорення, давайте, конечно, просто ми говорили, я маю на увазі, що ми зробили технічні зміни, щоб врахувати максимально зауваження юристів, щоб у нас не було з цим великих проблем. Більше того, ми послабили 44 статтю, спростили, щоб до неї було менше запитань, бо зараз це не критично саме для цього закону.

Тому якщо немає заперечень, ми спокійно переголосуємо просто комітетські правки, нам треба змінити рішення комітету, яке у нас було два тижні тому, і знову переголосувати закон, що ми його в друге читання пускаємо.

ГРИШИНА Ю.М. Тому я знову ж таки, я подивилися ці правки. Да, вони технічні відповідно до тих зауважень, які юридичний відділ нам надав, що ще раз говорить про те, що, дійсно, такі закони, які проводять такі великі фінансові реформи, вони, звичайно, потребують великої уваги, ґрунтовного опрацювання. І там ще залишаються технічні правки. Тому моя думка залишається такою, що цей закон потребує доопрацювання, що не можна вводити його на цю вступну кампанію, тому що ми ще більше часу зараз втрачаємо.

І питання введення ЄДКІ на всіх рівнях, тобто завантаженість цими тестами, вона так само, ця норма, залишається в цьому законопроекті і вона так само викликає, продовжує викликати велику кількість зауважень, застережень. І це теж може вплинути на наявність голосів в залі. Це все, що я хотіла сказати, дякую, з цього приводу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна.

Роман Володимирович Єрмоличев, будь ласка.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Дякую, шановні народні депутати.

Сергію Віталійовичу, я хотів би уточнити. Це я так розумію, це доопрацювання, зокрема отої правки юридичної, як ви сказали, що кошти на рахунки студентів мають бути вже зараховані з 1 січня 25-го року. Я правильно зрозумів? Чи, можливо, пан Михайло мені уточнить, можливо, це не до вас, Сергію Віталійовичу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, секундочку.

У нас минулого разу, коли ми голосували попередній раз в попередній редакції, у нас було до моменту врегулювання, здається, підзаконними актами. На нараді у Прем'єр-міністра ми говорили про це і бажання Прем'єр-міністра зробити так, щоб гроші ходили за студентами, власне, через їх рахунки. Тому було прийняте таке компромісне рішення поставити 1 січня, щоб не робити це зараз до 1 вересня цього року. Якщо ви узгодити це питання всередині Кабінету Міністрів і буде спільна думка про те, що треба це зробили з 1 вересня 25-го року, я думаю, що ми без проблем зробимо перед засіданням Верховної Ради комітет, на якому внесемо цю правку технічну.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Окей, ми надамо тоді аргументи міністру освіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не заперечую. Це як вам всередині видніше.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Просто, можливо, тоді Прем'єру не до кінця доведено сам механізм, бо в нас такий самий механізм по медицині: гроші ходять за пацієнтом, але пацієнт кошти не отримує на рахунки. Тобто тоді треба, можливо, нас долучати до наради, щоб ми хоча б розказували механізм. Ніхто ж не говорить зараз про відмову, щоб гроші ходили за студентом, говориться лише про механізм перерахування коштів. Навіщо це робити посеред навчального року, я не розумію, наприклад. Але всередині... *(Не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не знаю, Прем'єр-міністр запрошений на нараду, я тут не в праві йому розказувати, кого запрошувати, тому це якось всередині, я думаю, що зможете вирішити. Чесно кажучи, я думаю, що 1 січня, тому що це бюджетний рік новий. А як вам зручніше, 1 січня чи 1 вересня, вирішить всередині, ми внесемо правку. Олег Ігорович.

ШАРОВ О.І. Дуже дякую, шановні народні депутати, шановні народні депутати, шановні учасники засідання. Шановне панство, я просто хотів би звернути увагу на те, що відповідні рішення по різкому скороченню 44 статті будуть тягнути за собою ризики, які, швидше за все, примусять терміново робити ще один законопроект і доведеться просто дивитись ще на один законопроект. З одного боку, ми залишаємося без механізму зарахування за грантами в законі, з одного боку, начебто не страшно у нас є порядок, але одна ситуація це тоді, коли порядок відхиляється від закону, інші ситуації це тоді, коли в законі взагалі немає і порядок певною мірою підвисає у повітрі. Судова влада судить за законом, за порядком вона може і не судити.

Друге. Це будуть ризики стосовно внесення змін до Бюджетного кодексу, оскільки фінансувати фактично можна зарахованих, а в законі не буде розрахування за грантами. І, друге, звичайно хотілося б сказати про те, що загальна зміна моделі вступної компанії за останні два роки вона фактично вже відбулася і вона сьогодні фіксується порядком те, що її зараз не вставили в закон, знов-таки начебто не критично, але якщо не буде десь пропущене рішення про порядок, до того як будуть внесені зміни до закону, то ми

повернемося до вступної моделі чітко 21-го року, що я розумію, чого на сьогоднішній день вочевидь ніхто не хоче.

І, нарешті, ми будемо вимушені все рівно тоді подавати як законопроект окремий, 27511 є пункт державної антикорупційної програми, який вимагає від нас від Кабінету Міністрів України прямо передбачати і саме на рівні закону, в яких ситуаціях може бути заміна зовнішнього незалежного оцінювання на інші види вступних випробувань. І що дуже хотілося б бачити також в цьому законопроекті, щоб дійсно не робити ще один. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ігорович, ви говорите про те, що ми кожного року приймаємо закон про особливості вступу цього року під час воєнного стану. Ви цей проект закону маєте на увазі, який нам потрібно робити? Я думаю, що ми його зробимо? І цього року я думаю, що ми будемо його робити. Я не знаю, колеги народні депутати, чи готові ви передати Кабінету Міністрів, наприклад, право самостійно визначати умови вступу під час воєнного стану кожного року, чи все ж таки ви залишите це право за Верховною Радою?

_____ . Неготові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, от це, власне, те, що я говорив... Я розумію просто настрої серед народних депутатів. Да, я просто це те, що я сказав Міністерству освіти, коли ми проговорювали це на робочій групі, бо зараз, якщо ми внесемо ці зміни в 44 статтю, Міністерство освіти само буде визначати там кількість предметів, кількість днів тестування, довжину тестування, наповнення цих дисциплін. Ми, можливо, і не проти, але я боюся, що зал буде проти. У нас кожного року, всі пам'ятають, які в нас відбуваються дискусії на тему того... Нам швидше, нам простіше кожного року реагувати на умови вступу в залежності від того, як в нас рухається лінія фронту, яка в нас інтенсивність боїв, що відбувається з деокупованими територіями. І кожного року ми приймаємо компромісне, але для всіх однакове, 300 голосами, рішення про те, як буде відбуватися вступна кампанія. Мені щось підказує, що Верховна Рада буде проти передавати ці повноваження от прямо зараз в повному обсязі Кабінету Міністрів, тим більше, що ми не розуміємо, коли в нас закінчиться воєнний стан і як. Міністерство економіки, Роман Поклонський, будь ласка.

ПОКЛОНСЬКИЙ Р.І. Дякую, Сергій Віталійович.

Я правильно розумію, що ми на цей навчальний рік погоджуємо проект Постанови про державне замовлення за старим законодавством?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо буде закон цей прийнято, то ні.

ПОКЛОНСЬКИЙ Р.І. Тобто ми будемо... *(Не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, воно фактично, наскільки я все це розумію, то фактично воно буде погоджуватись за старим законодавством, але самі показники державного замовлення будуть змінені.

ПОКЛОНСЬКИЙ Р.І. Ну, тобто ми все ж таки дочекаємося, поки цей закон буде проголосований в сесійній залі, і після того ми будемо вже отримувати погодження від державних замовників, да? Тому що, власне, зараз це все на паузі. І у нас вже почався травень, я просто слідкую за строками, щоб ми встигли прийняти постанову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, по моїх відчуттях, ми або його проголосуємо успішно протягом наступного тижня, або він буде відкладений, вступ в дію, в будь-якому разі, тому що там технічно буде неможливо вже нічого зробити, якщо він буде винесений в зал пізніше.

ПОКЛОНСЬКИЙ Р.І. Я собі помітив, що він буде обов'язково проголосований до кінця квітня. Просто воно не сталося, як гадалося. Тому я уточнюю, поки тут всі є ті, хто поставив на паузу наш проект постанови.

Колеги, може, ви нам надасте висновки і свої пропозиції, ми поки будемо це опрацьовувати? У нас таблиці на 200 сторінок, це величезна робота ... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Романе, розумію, але це точно не до комітету. Зараз вам Міністерство освіти ... .

ПОКЛОНСЬКИЙ Р.І. Ні-ні, це я, користуючись нагодою, просто рекламна пауза.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Пане Михайло, будь ласка.

ПОКЛОНСЬКИЙ Р.І. Дякую.

ВИННИЦЬКИЙ М. Пане Романе, дійсно ситуація така, я був присутній на тій зустрічі з Прем'єр-міністром, про яку вже згадував Сергій Віталійович. Було там прийнято рішення стосовно того, що буде ще одна спроба цей законопроект все-таки вивести в зал 8 або 9-го травня. Я дійсно... ми з вами озвучували, узгоджували даний дедлайн до кінця квітня. Ну, до кінця квітня, кінець квітня пройшов, маємо на сьогоднішній день такий собі... на вісім – дев'ять днів певну паузу, надіємося, що ми зможемо тих вісім – дев'ять днів, не те, що надіємося, а розуміємо, що ми зможемо їх надолужити.

У зв'язку із тим погодження державного замовлення цієї постанови чи цих цифр, про які ви згадуєте, є зараз на паузі до рішення Верховної Ради. А стосовно... Сергій Віталійович, хочу звернути увагу, що, розуміючи всю думку стосовно 44 статті і щодо потреби спеціального закону щодо предметів вступу і щодо процедури вступу щорічного, ми це розуміємо і підтримуємо народних депутатів стосовно їхнього бажання на це впливати.

А з іншої сторони - прошу мати на увазі, що Олег Ігоревич як говорив, то він якраз дещо відгукувався щодо проблеми, про яку згадав Роман Володимирович, а саме, що Міністерство фінансів буде потребувати дуже конкретних вказівок саме від парламенту щодо того, щоби вносити зміни до Бюджетного кодексу. І без таких або якихось змін до 44 статті, такі зміни можуть бути під сумнівом. А як ви бачили, Роман Володимирович зараз бачить якусь іншу схему фінансування: гроші ходять за студентом, яка передбачає, як так зрозумів, можливо, формування якоїсь іншої агенції, як це є в медиків з Національною службою здоров'я, така не існує у світі. Мені, чесно кажучи, ми б хотіли... мені здавалося, ми ж обговорювали, що така агенція в нас не потрібна, але механізм, що гроші мають ходити за студентом, має бути впроваджений якнайшвидше. Відповідно в нас є певні неузгодження, які періодично виходять публічно, ми би просили народних депутатів взяти це до уваги і все-таки сприяти тому, щоби відповідні зміни до базових законів, які Міністерство освіти не може... до яких не може пропонувати зміни, а були впроваджені. А це можна зробити тільки, якщо будуть відповідні зміни внесені до Закону "Про вищу освіту". Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не зрозумів думку, пане Михайло, ви хочете, щоб я зараз відклав розгляд цього закону?

ВИННИЦЬКИЙ М. Ні, я не хочу цього. Я хочу, щоб ви взяли до уваги рішення народних депутатів. Я взагалі такого не пропонував, Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Михайло. Шановні колеги, чи є ще в кого зауваження, пропозиції до таблиці правок, які вам всім роздані?

ГРИШИНА Ю.М. Давайте відкладемо законопроект, Сергій Віталійович, у мене раціональна пропозиція, враховуючи те, що чуємо на кожному засіданні комітету ... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я відверто скажу, ще трішки і я сам буду адептом ідеї відкласти цей законопроект, але спробувати треба. Все ж просив Кабінет Міністрів, дивіться, тут же ж така історія. Я би з радістю ... .

ГРИШИНА Ю.М. Вони ж між собою бачте не можуть, є велика кількість зауважень у них між собою, які не визначені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я би з радістю ще пів року доопрацьовував би законопроект і зробив би його ідеальним, але прохання Прем'єр-міністра, це прохання Прем'єр-міністра, треба піти на зустріч.

Шановні колеги, можемо переходити до прийняття рішення. Тоді ставлю на голосування проект рішення комітету.

Інформацію голови комітету взяти до відома.

Друге. Рішення Комітету з питань освіти, науки та інновацій про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам (реєстраційний номер 10399, друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України членів комітету від 19 квітня 2024 року, протокол №148, вважати таким, що скасовано.

Третє. Відповідно до пункту 4 частини першої статті 15 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", керуючись частиною шостою статті

118 Регламенту Верховної Ради України розглянути, затвердити та внести до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам (реєстраційний номер 10399) такі пропозиції, які вам всім надіслані.

І третє. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову комітету. Шановні колеги, хто за таке рішення, прошу проголосувати.

Наталія Романівна. Шість. Дякую, колеги. Хто – утримався? Юлія Миколаївна, Олена Георгіївна. Хто – проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято.

І переходимо до наступного пункту порядку денного, це дуже буде короткий пункт – про проект Закону України, реєстраційний номер 10399, поданий Кабінетом Міністрів України (друге читання), на заміну висновку комітету від 19 квітня 2024 року.

Отже, шановні колеги, я так розумію, що нам просто треба проголосувати його на друге читання. Я так розумію, що це не потребує обговорення, ми вже все, що могли, обговорили. Тоді ставлю на голосування проект рішення комітету. Перше – висновок комітету до проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам (реєстраційний номер 10399) від 19 квітня 2024 року, протокол 148, вважати таким, що скасований. Друге, рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 123 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам (реєстраційний номер 10399) за результатами його розгляду в другому читанні прийняти у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата України голову комітету Сергія Бабака. Хто – за, прошу проголосувати. Раз, два, три, Роман Павлович – чотири, Ольга Володимирівна – п'ять, Наталія Романівна – шість. Є. Хто – утримався? Юлія Миколаївна, Олена Георгіївна. Хто – проти? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту. Пункт третій "Різне". Чи є в когось з нас "Різне"?

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Дозвольте. Друзі, я до вас хочу звернутися до всіх і пан Михайло є ще від МОН, да? Пане Михайло, ви тут? Тому що це більше до вас зараз буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не бачу.

ВИННИЦЬКИЙ М. Був в космосі, а зараз уже в МОН. Бачите, як швидко міняється фон на фоні ... .

ВИННИЦЬКИЙ М. Я перепрошую. Мене просто перейменували на... *(Не чути)* вибачайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Михайло, да, з нами. Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Друзі, я думаю, що ви зараз всі бачите, що відбувається в соцмережах, скільки публікацій і звернень, я думаю, що кожен з нас отримує від наших аспірантів з приводу експерименту, який зараз запланований бути запроваджений Міністерством освіти у вигляді постанови Кабміну щодо складання ЄДКІ. Я хочу звернути просто увагу на це питання, це воно фактично ... . Колег народних депутатів просто прошу звернути увагу на це питання. А по МОН прошу, я не знаю, можливо, провести якусь зустріч, давайте поговоримо. Там зараз цей проект на громадському обговоренні до 9 травня, часу залишилося мало. Мене особисто турбує питання... Мені сьогодні передали такий стос паперів: 250 паперів, 250 підписів аспірантів наших. Мене турбує, щоб не було в цій постанові порушення закону, там, де врегульовано питання ЄДКІ, щоб потім у нас не було проблем з цим пов'язаних. І той самий принцип визначеності, коли аспіранти вступають і розуміють, за якими правилами вони будуть навчатися. Ще питання заздалегідь поінформованості

кожного абітурієнта про складання ЄДКІ. У нас в законі... Ми ще тільки отримали ці звернення, ми ще їх не вивчали, але в законі, здається мені, є строк, який передбачений для того, щоб здобувачі могли ознайомитися з питаннями, з тим, що буде ЄДКІ, з питаннями, з програмою ЄДКІ, підготуватися. І тільки тоді ще до них може бути запроваджено це питання. На це теж потрібно звернути увагу, щоб не було порушень. У мене все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна, якщо ви дозволите, пане Михайло... перед тим як пан Михайло відповість по деталях, є необхідність пояснити, чого це рішення виникло, взагалі ЄДКІ?

ГРИШИНА Ю.М. Я так розумію, що це пов'язано з тим, що у нас значним чином зросла кількість аспірантів, які фактично ми розуміємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І да, і ні. Це насправді була домовленість між Комітетом нацбезпеки, мною як представником комітету, міністром освіти, міністром оборони і Генеральним штабом. Коли ми розглядали законопроект про мобілізацію, пам'ятаєте, там була норма по аспірантах. Там була норма... І вона була не зовсім конституційна, були сумніви в її конституційності по формі оплати. І тоді була дискусія, що взагалі робити з аспірантами, бо кількість аспірантів, яка аномально зросла за два роки, вона перевищує здоровий глузд, там плюс 18, здається, тисяч, якщо я правильно пам'ятаю. Така дуже велика цифра, аномальна. І виникало питання, що з ними робити. І були пропозиції взагалі всіх аспірантів позбавити права на відстрочку. Були різні думку насправді, і компромісна думка була така, що ми залишаємо їх... Ну, я пояснив насправді колегам, що неможливо знайти правильний спосіб відрізнити сумлінного аспіранта від того, який ухиляється від мобілізації. Серед тієї кількості, там 30 плюс, чоловіків є і сумлінні аспіранти, і вони нічим не повинні ризикувати, вони, справді, пішли туди, в аспірантуру, просто тому, що наука їх покликала. Але через те, що ми не знайшли такого механізму, я пояснив колегам, що не можна їх різати всіх під одну гребінку, бо не буде такого ідеального варіанту, було прийнято таке компромісне рішення, що ми всіх їх залишаємо, всім право на відстрочку, незалежно від того, як вони вступили, з якими мотивами, і як саме, але вони отримують проміжний контроль. Це було

проміжне таке рішення, компромісне, на яке всі погодились, і тоді залишили оцю відстрочку для всіх аспірантів. Але Міністерству освіти поставили задачу розробити механізм контролю, яким чином можна буде їх проконтролювати, хоча б виконання їх освітньої складової в їх програмі. І от, власне, і прийшли до аналогу ЄДКІ для них після другого курсу, після виконання освітньої складової їх освітньо-наукової програми.

Далі я передаю пану Михайлу слово, бо насправді ваше запитання більш конкретне по деяких питаннях, щодо дотримання деяких норм закону, ознайомлення попереднього і так далі. Отут далі вже Міністерство освіти, давайте послухаємо пана Михайла, що напрацювали.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, якщо можна, в продовження того... *(Не чути)* Дякую, що прояснили. Я думаю, що зараз багато хто дивиться з аспірантів це засідання, тому що, дійсно, питання таке гаряче. Найголовніше, щоб ці рішення... зрозуміло, їх передамо, але найголовніше, щоб ці рішення не суперечили діючому законодавству.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно ви праві, і тому ваші детальні запитання на самому початку якраз і нехай Міністерство освіти роз'яснить, тому що це важливо.

ГРИШИНА Ю.М. І я ще хочу звернути увагу, що в нас же ж є Державна служба якості освіти, яка вже, ну, я не знаю, багато часу тому, вже там майже пів року, запровадила перевірки. Тобто ви кажете, що там не можна знайти механізм. Механізм завжди можна знайти, як тих, хто навчається, як відділити від тих, хто не навчається. І зараз служба якості, здається мені, закінчує перевірки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але не в Законі про мобілізацію, от що я мав на увазі. Щоб ми не там прописували ці механізми.

ГРИШИНА Ю.М. Да. Тут, да. Вони захочуть перевірки. Я вчора спілкувалася, ми з вами були на спільному заході, з головою Державної служби якості освіти і він сказав, що виявили величезну кількість порушень, що призведе до того, що можна забрати ліцензію у таких закладів освіти, які

порушують, і які дійсно набрали абітурієнтів, набрали аспірантів в аспірантуру, які не навчаються, не виконують навчальні програми, їх видно, і можна зрозуміти. Тобто певні механізми є. Головне, щоб вони були запроваджені.

Дякую. Все. Я мовчу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Михайло, будь ласка.

ВИННИЦЬКИЙ М. Я, дозвольте, не коротко відповім, тому що, вибачте, багато питань підняла Юлія Миколаївна. Дозвольте спочатку сказати стосовно Державної служби якості. З усією повагою до пана Руслана, ми ще поки що не отримали жодного рішення від Державної служби якості відповідно до цих перевірок. Ми дуже з нетерпінням їх очікуємо. І насправді було би дуже корисно, якби, можливо, навіть в майбутньому комітет поставив це питання на контроль, тому що є питання. От, наприклад, якщо виявляються в закладі вищої освіти порушення, які стосуються саме аспірантів, чи це є підставою для того, щоб забирати ліцензію, яка буде впливати вже тепер і на бакалаврів і на магістрів і так далі. Тому тут є достатньо багато різних, скажемо так, морально-етичних питань, які стосуються цього. Очевидно Державна служба якості проводить свої перевірки, і ми абсолютно сприяємо цьому і є на зв'язку. Але поки що, поки що рішень по цьому немає, а час іде.

Я нагадаю трошечки по цифрах, тому що хочу уточнити деякі цифри. Сергій Віталійович, я дуже перепрошую. У нас в 19-му, 20-му, 21-му роках кожного року в аспірантуру на державне замовлення вступало плюс мінус 3 тисячі здобувачів, а могло бути 3 тисячі 100, 3 тисячі, там, 150 і так далі. Цифра 3 тисячі – це була в середньому кожного року. І приблизно ще тисяча контрактників. В 2022 році у нас вступило в аспірантуру 15 тисяч здобувачів. Отже, з 4 тисяч піднялося до 15 тисяч. Очевидно із них 12 тисяч – це контрактники. Тому що державне замовлення не змінювалося в 22-му і 23-му роках. У 2023 році вступило в аспірантуру 18 тисяч здобувачів. Отже, на сьогоднішній день ми можемо говорити про те, що ми маємо певну надмірну кількість аспірантів, які, очевидно, ми так само маємо дані, які стосуються їхнього віку, їхньої статі, і ми розуміємо, яка тут є проблема. І тому саме було піднято це питання, коли був прийнятий закон чи обговорювався Закон про мобілізацію.

Так само обговорювалося в той час, чи можна було би зробити ЄДКІ за спеціальністю. Очевидно, я думаю, що будь-хто, хто вчиться в аспірантурі, чи хто вчився в аспірантурі, розуміє, що з такою різноманітністю і спеціалізацією, яка в нас передбачена в аспірантурі, говорити про те, щоб буде ЄДКІ за спеціальністю, є, м'яко кажучи, важко. Тому було прийнято рішення, щоби звернутися саме до вимог, які є закладені у всіх документах стосовно підготовки аспірантів. Я нагадаю, це Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, а це інші постанови Кабміну, в яких є посилення на 8 рівень Національної рамки кваліфікації, де чітко прописано, що на 8 рівні Національної рамки кваліфікації особа має мати здатність комунікувати свої дослідження українською та іноземною мовою і ознайомлюватися з відповідними публікаціями. Отже, відповідно це означає, що особа має і могла висловитися письмово і усно, і так само читати на відповідному рівні.

Постановою Кабміну дійсно стосовно ЄДКІ, це питання не закону, є сказано, що має бути 6 місяців для того, щоби ознайомитися із програмою іспиту. На сьогоднішній момент у нас винесено на громадське обговорення, і дійсно правильно Юлія Миколаївна, дякую, що ви за цим стежите, 9 травня закінчуються громадські обговорення. Ми будемо старатися якнайшвидше, щоби ця постанова про експеримент пройшла.

Фактично програма іспиту вже готується, вона буде так само і опублікована до кінця травня. І плануємо ми провести іспит у листопаді–грудні наступного року, я перепрошую, 24-го року – наступного навчального року для тих осіб, які завершили другий рік навчання в аспірантурі. Я нагадаю, що другий рік навчання в аспірантурі – це і є переважно завершення освітньої складової, освітньо-наукової програми. Так що за підсумками освітньої складової проводиться іспит з української та іноземної мови на відповідному рівні. Незабаром буде програма іспиту опублікована, всі зможуть з нею ознайомитися і пройти цей іспит в листопаді наступного, перепрошую, 24-го року. Хочу звернути увагу, що, на жаль, раніше ми цього зробити не можемо у зв'язку з, власне, цим шестимісячним терміном, хоча хотілося. Але будемо дотримуватися всього законодавства, наскільки це можна, для того, щоби вирішити, не те що наскільки це можна, будемо слідувати за цим

законодавством і так само вирішувати чи виконувати рішення народних депутатів стосовно мобілізації і мобілізаційного ресурсу.

Нагадаю, що цього року будуть складати іспит ті, які завершили освітню програму, другий рік навчання, отже, ті, які вступили в 22-му році. Це мова іде про тих 15 тисяч, які вступили у 22-му році. Іспит і програма іспиту буде складена таким чином, що якщо особа володіє українською мовою і на достатньому рівні володіє англійською або іншою іноземною мовою, такий іспит насправді не потребуватиме підготовки. Але програма іспиту відповідно до законодавства буде опублікована шість місяців наперед. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Михайло.

Юлія Миколаївна, чи ви задоволені відповіддю?

ГРИШИНА Ю.М. Да. Сергій Віталійович, дякую. Пане Михайло, я дякую, що ви відповіли на це питання. І да, ми будемо теж дивитися на звернення, які там є моменти, теж підключимося до цього питання. Тому, будь ласка, якщо у вас будуть якісь теж зміни, обговорення, долучайте нас, спільно щоб ми приймали це рішення, тому що воно важливе, щоб у нас не було ні порушень, ні якихось таких соціальних вибухів в таких складних умовах, в яких ми зараз всі живемо і працюємо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, чи ще є в когось щось в "Різному"? Якщо ні, то я ще раз всім дякую за приділену увагу засіданню комітету. Засідання комітету вважається закритим, з Мінфіном в робочому порядку, як домовлялися, якщо буде погодження, внесемо додаткову правку.

Дякую, колеги. Всім бажаю гарного і тихого дня! До побачення.